

Algoritmul de planificare în Windows

este algoritmul de planificare în sistemul de operare Windows. Este un algoritmul de planificare în sistemul de operare Windows.

Kernel preemptiv

Kernel preemptiv este un tip de kernel care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Implementarea planificării

Kernel preemptiv
Planificarea în Windows
Planificarea în Linux

Planificarea executiei în Linux

Planificarea executiei în Linux este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificarea proceselor real-time

Planificarea proceselor real-time este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificatorul în Windows

Planificatorul în Windows este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Completely Fair Scheduler

Completely Fair Scheduler este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificarea cu prioritati

Planificarea cu prioritati este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

First Come First Served

First Come First Served este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Shortest Job First

Shortest Job First este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificarea în sisteme batch

Criterii sisteme batch
First Come First Served
Shortest Job First
Shortest Remaining Time First

Round Robin

Round Robin este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificarea în sisteme interactive

Sisteme interactive
Planificarea cu prioritati
Planificarea pentru sisteme real-time

Shortest Process Next

Shortest Process Next este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Criterii sisteme batch

Criterii sisteme batch este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Shortest Remaining Time First

Shortest Remaining Time First este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Sisteme interactive

Sisteme interactive este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Planificarea pentru sisteme real-time

Planificarea pentru sisteme real-time este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Comportamentul proceselor (2)

Comportamentul proceselor (2) este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Schimbarea de context

Schimbarea de context este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Criterii de planificare

Criterii de planificare este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Tipuri de planificare

Tipuri de planificare este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Noțiuni de planificare

Starea proceselor
Comportamentul proceselor
Schimbarea de context
Planificarea executiei
Apelarea planificatorului
Implementarea planificatorului

Tempi de planificare

Tempi de planificare este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

Criterii de planificare

Cooperativ si preemptiv
Tempi de planificare
Criterii de planificare
Tipuri de planificare
Notatii

Notatii

Notatii este un tip de planificare care permite planificarea proceselor în mod preemptiv.

SO Curs 4

Planificarea executiei

Cuprins

Notii de planificare
Criterii de planificare
Planificarea pentru sisteme batch
Planificarea pentru sisteme interactive
Planificarea pentru sisteme real-time

Support de curs

OSCE
Capitolul 2 - CPU Scheduling
Capitolul 3 - Processes and Threads
Capitolul 4 - Scheduling

Conținut cheie

Algoritmi de planificare
Criterii de planificare
Planificarea pentru sisteme batch
Planificarea pentru sisteme interactive
Planificarea pentru sisteme real-time

Algoritmul de planificare în Windows

este algoritmul de planificare în sistemul de operare Windows. Este un algoritmul de planificare în sistemul de operare Windows.

Kernel preemptiv

este un tip de kernel în sistemul de operare Windows. Este un tip de kernel în sistemul de operare Windows.

Implementarea planificării

Kernel preemptiv
Planificarea în Windows
Planificarea în Linux

Planificarea executiei în Linux

este un tip de planificare în sistemul de operare Linux. Este un tip de planificare în sistemul de operare Linux.

Planificarea proceselor real-time

este un tip de planificare în sistemul de operare real-time. Este un tip de planificare în sistemul de operare real-time.

Planificatorul în Windows

este un tip de planificator în sistemul de operare Windows. Este un tip de planificator în sistemul de operare Windows.

Completely Fair Scheduler

este un tip de scheduler în sistemul de operare Linux. Este un tip de scheduler în sistemul de operare Linux.

Planificarea cu prioritati

este un tip de planificare în sistemul de operare cu prioritati. Este un tip de planificare în sistemul de operare cu prioritati.

First Come First Served

este un tip de planificare în sistemul de operare First Come First Served. Este un tip de planificare în sistemul de operare First Come First Served.

Shortest Job First

este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Job First. Este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Job First.

Planificarea în sisteme batch

First Come First Served
Shortest Job First
Shortest Remaining Time First

Round Robin

este un tip de planificare în sistemul de operare Round Robin. Este un tip de planificare în sistemul de operare Round Robin.

Planificarea în sisteme interactive

Sisteme interactive
Round Robin
Planificarea cu prioritati
Planificarea pentru sisteme real-time

Shortest Process Next

este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Process Next. Este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Process Next.

Criterii sisteme batch

este un tip de criterii în sistemul de operare batch. Este un tip de criterii în sistemul de operare batch.

Shortest Remaining Time First

este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Remaining Time First. Este un tip de planificare în sistemul de operare Shortest Remaining Time First.

Sisteme interactive

este un tip de sisteme în sistemul de operare interactive. Este un tip de sisteme în sistemul de operare interactive.

Planificarea pentru sisteme real-time

este un tip de planificare în sistemul de operare real-time. Este un tip de planificare în sistemul de operare real-time.

Comportamentul proceselor (2)

este un tip de comportament în sistemul de operare. Este un tip de comportament în sistemul de operare.

Schimbarea de context

este un tip de schimbare în sistemul de operare. Este un tip de schimbare în sistemul de operare.

Criterii de planificare

este un tip de criterii în sistemul de operare. Este un tip de criterii în sistemul de operare.

Tipuri de planificare

este un tip de tipuri în sistemul de operare. Este un tip de tipuri în sistemul de operare.

Comportamentul proceselor

este un tip de comportament în sistemul de operare. Este un tip de comportament în sistemul de operare.

Tipuri de planificare

este un tip de tipuri în sistemul de operare. Este un tip de tipuri în sistemul de operare.

Noțiuni de planificare

Starea proceselor
Comportamentul proceselor
Schimbarea de context
Planificarea executiei
Apelarea planificatorului
Implementarea planificatorului

Criterii de planificare

Cooperativ si preemptiv
Tipuri de planificare
Criterii de planificare
Tipuri de planificare
Notatii

Notatii

este un tip de notatii în sistemul de operare. Este un tip de notatii în sistemul de operare.

Apelarea planificatorului

este un tip de apelare în sistemul de operare. Este un tip de apelare în sistemul de operare.

Cooperativ si preemptiv

este un tip de cooperativ și preemptiv în sistemul de operare. Este un tip de cooperativ și preemptiv în sistemul de operare.

Implementarea planificatorului

este un tip de implementare în sistemul de operare. Este un tip de implementare în sistemul de operare.

Cuprins

este un tip de cuprins în sistemul de operare. Este un tip de cuprins în sistemul de operare.

Support de curs

este un tip de suport de curs în sistemul de operare. Este un tip de suport de curs în sistemul de operare.

Conținut cheie

este un tip de conținut cheie în sistemul de operare. Este un tip de conținut cheie în sistemul de operare.

SO Curs 4

Planificarea executiei

Suport de curs

OSCE

- Capitolul 5 – CPU Scheduling

MOS

- Capitolul 2 – Processes and Threads
  - Sectiunea 5 - Scheduling

Cuprins

Notiuni de planificare

Criterii de planificare

Planificare pentru sisteme batch

Planificare pentru sisteme interactive

Planificare pentru sisteme real-time

Implementarea planificării

Noțiuni de planificare

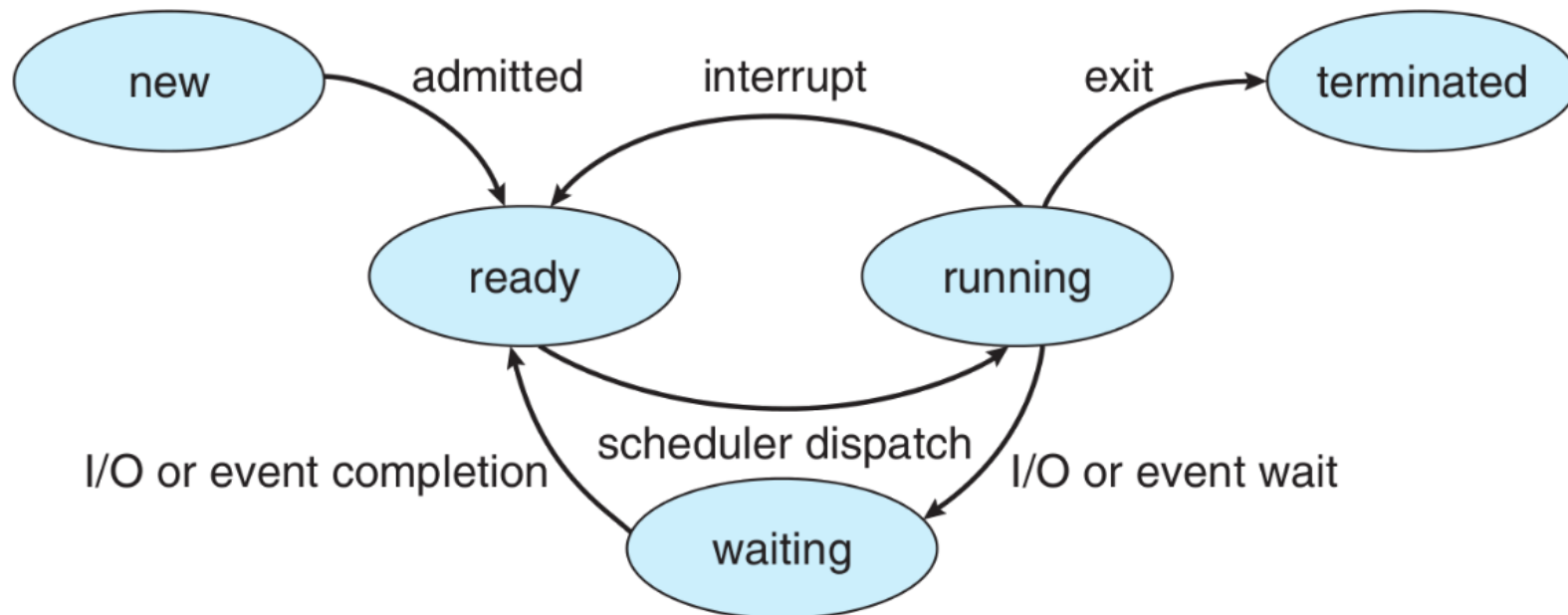
Starea proceselor
Comportamentul proceselor
Schimbarea de context
Planificarea executiei
Apelarea planificatorului
Implementarea planificatorului

Imple

o functie apelata i
• un apel de siste
procesul)
• o intrerupere (e
functia se cheama so

alta f

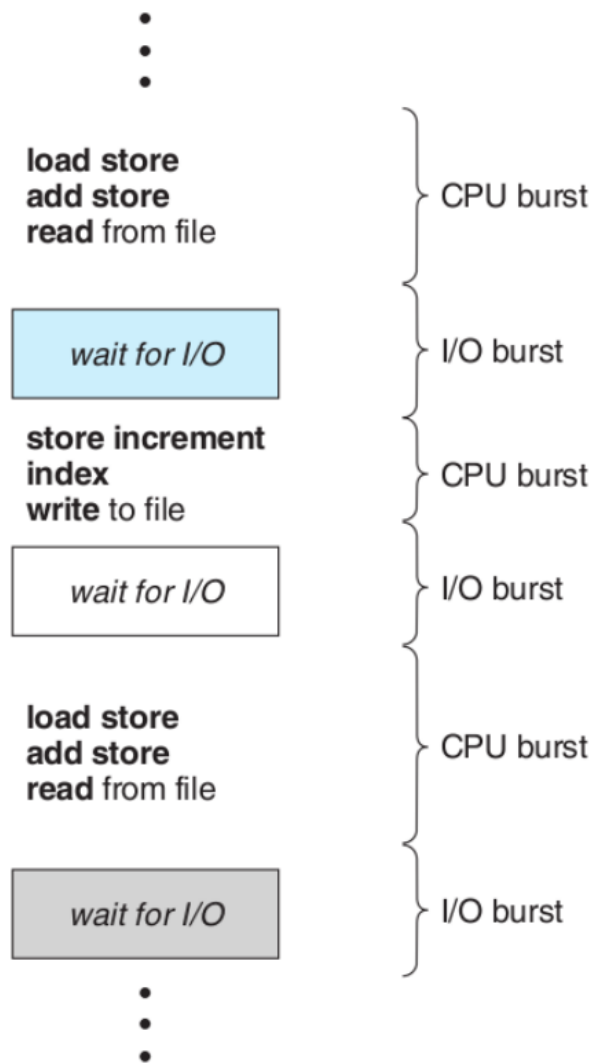
Starea proceselor

in marea parte a timpului procesele sunt in starea waiting
in starea running sunt cel mult N procese

- N = numarul de core-uri

Comportamentul proceselor

Comportamentul proceselor (2)

CPU-intensive

IO-intensive

CPU bursts

I/O bursts

tranzitii intre stari
schimbare de context

Schimbarea de context

context switch

trecerea unui proces din READY in RUNNING
cel din RUNNING trece in READY sau WAITING

overhead al schimbarii de context

- salvarea contextului curent
- incarcarea noului context
- asteptarea incheierii unui apel de sistem

Planificarea executiei

inlocuirea unui proces cu un alt proces

- un context cu un alt context

eficienta: un proces blocat nu tine procesorul ocupat

echitate: un proces este intrerupt pentru a da voie altuia

se apeleaza planificatorul

- alegerea unui proces
- inlocuirea procesului curent

Apelarea planificatorului

când procesul din starea RUNNING moare

cand procesul din starea RUNNING se blocheaza

- operatie blocanta (apel de sistem)

cand procesului din starea RUNNING ii expira cuanta

- intreruperea de ceas

cand un proces READY e prioritar

Implementarea planificatorului

o functie apelata in urma

- un apel de sistem (se blocheaza procesul, moare procesul)
- o intrerupere (expira cuanta)

functia se cheama `schedule()` sau `dispatch()`

alte functii actualizeaza attributele proceselor si sorteaza procesele functie de criterii de planificare

planificatorul (functia `schedule()`):

- salveaza contextul curent (registre, resurse)
- selecteaza un proces
- incarca un context nou

Criterii de planificare

*Cooperativ si preemptiv
Timp de planificare
Criterii de planificare
Tipuri de planificare
Notatii*

zare

Cooperativ si preemptiv

voluntary/involuntary preemption

cooperativ

- yielding
- da acces voluntar procesorului
- interactivitate scazuta
- implementare simpla

preemptiv

- procesul este preemptat
- de obicei expira cuanta
  - intrerupere de ceas
- interactivitate sporita
- de avut in vedere sincronizare

Timpi de planificare

timp de asteptare: timp de asteptare in READY

turnaround time: timp de rulare pe ceas

- de la intrarea in sistem pana la iesirea din sistem

dorim timpi cat mai mici

- timp de asteptare mic: sistem interactiv
- turnaround time mic: sistem productiv

in general nu poti avea si sistem productiv si interactiv

Criterii de planificare

gradul de ocupare a procesorului

- cat mai mare

productivitate (throughput)

- numar de procese incheiate
- cat mai mare

fairness

- toate procesele sa aiba acces la procesor/resurse

(mean) turnaround time

- cat mai mic

timp (mediu) de raspuns

- intervalul de la intrarea in sistem pana la rulare prima oara
- cat mai mic

timp (mediu) de asteptare

- cat mai mic

Tipuri de planificare

planificarea sistemelor batch (background processing)

- accentul pe productivitate

planificarea sistemelor interactive

- accentul pe interactivitate/fairness

planificarea proceselor real-time

- indeplinirea sarcinii in timp util

Notatii

WT - Waiting Time

MWT - Mean Waiting Time

TT - Turnaround Time

MTT - Mean Turnaround Time

J - job (batch processing)

P - process (interactive processing)

Planificarea in sisteme batch

Criterii sisteme batch

First Come First Served

Shortest Job First

Shortest Remaining Time First

criterii sisteme batch

throughput
turnaround time
utilizarea procesorului

First Come First Served
Shortest Job First
Shortest Remaining Time Next

First Come First Served

FCFS

planificare în ordinea intrării în sistem

un proces care cere procesorul este trecut într-o coadă de așteptare

procese care se blochează sunt trecute la sfârșitul cozii

- + ușor de înțeles și implementat
- procesele CPU-bound încetinesc procesele I/O-bound
  - convoying
- timp mediu de așteptare destul de mare

J1, J2, J3

joburile intra simultan in sistem

timpii de executie: 24, 3, 3

FCFS: ordinea J1, J2, J3

$TT(J1) = 24$; $TT(J2) = 27$; $TT(J3) = 30$

$MTT = (24 + 27 + 30) / 3 = 27$

Shortest Job First

SJF

se planifica jobul cel mai scurt

- trebuie cunoscuta durata de executie

J1, J2, J3, J4
job-urile intră simultan în sistem
timpii de execuție: 12, 20, 8, 4

FCFS: J1, J2, J3, J4

$TT(J1) = 12$; $TT(J2) = 32$; $TT(J3) = 40$; $TT(J4) = 44$

$MTT = (12 + 32 + 40 + 44) / 4 = 32$

SJF: J4, J3, J1, J2

$TT(J4) = 4$; $TT(J3) = 12$; $TT(J1) = 24$; $TT(J2) = 44$

$MTT = (4 + 12 + 24 + 44) / 4 = 21$

Shortest Remaining Time First

SRTF

trebuie cunoscut timpul de executie a jobului

versiune preemptiva a algoritmului SJF

- cand un nou job este submis pentru executie
- ...si timpul de execuie al acestuia este mai mic decat timpul ramas din executia jobului curent
- jobul curent este suspendat si noul job este executat

SRTF: J1(0:1), J2(1:5), J4(5:10), J1(10:17), J3(17:26)

TT(J1) = 17; TT(J2) = 4; TT(J3) = 24; TT(J4) = 7

TTM = $(17 + 4 + 24 + 7) / 4 = 13$

J1, J2, J3, J4

timpii de intrare tn sistem: 0, 1, 2, 3

timpii de executie: 8, 4, 9, 5

SJF: J1(0:8), J2(8:12), J4(12:17), J3(17:26)

TT(J1) = 8; TT(J2) = 11; TT(J3) = 24; TT(J4) = 14

TTM = $(8 + 11 + 24 + 14) / 4 = 14.25$

Planificarea in sisteme interactive

Sisteme interactive

Round Robin

Planificarea cu prioritati

Shortest Process Next

Planificarea pentru sisteme real-time

Planificarea

- critice
- hard real-time
  - rezervare
  - nu se folosește
- soft real-time
  - procesele c...
  - pot cauza în...

Linux/

Sisteme interactive

sisteme desktop
e importanta interactiunea cu utilizatorul

timpul de raspuns
interactivitate
fairness

Round Robin
clase de prioritati
Shortest Process Next

Round Robin

time sharing

FCFS preemptiv

cuanta de timp de rulare a programului

la expirarea cuantei de timp procesul este preemptat

cuanta de timp mare

- productivitate ridicata
- interactivitate reduse

cuanta de timp mica

- interactivitate sporita
- productivitate redusa
  - timp consumat in schimbare de context

Planificarea cu prioritati

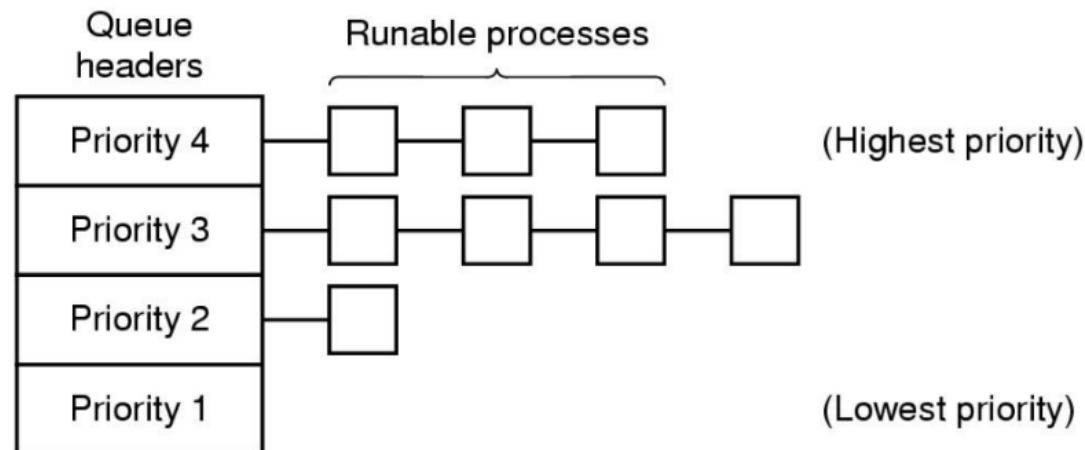
dezavantaj Round-Robin

- toate procesele sunt „egale”

abordare planificare cu prioritati

- unele procese sunt „mai egale” decat altele
- utilizatori importanti/mai putin importanti
- există procese mai importante/prioritare

prioritati dinamice si statice

Shortest Process Next

adaptare a SJF pentru sisteme interactive

problema: nu se cunoaste timpul de executie

solutie

- estimare pe baza comportamentului anterior
- se estimează o durată T_0
- procesul durează T_1
- estimarea pentru următoarea cuantă va fi $a * T_1 + (1-a) * T_0$
- a – estimarea se uită sau nu repede
- tehnică de estimare de tip aging

Planificarea pentru sisteme real time

criterii importante

- indeplinirea operatiilor in timp limitat
- predictibilitatea

hard real-time

- rezervarea resurselor
- nu se foloseste swapping sau memorie virtuală

soft real-time

- procesele critice au prioritate maximă
- pot cauza întârzieri mari celorlalte procese

Linux/Windows au implementare de soft real-time

Implementarea planificării

Kernel preemptiv
Planificarea in Windows
Planificarea in Linux

Kernel preemptiv

un proces poate fi intrerupt in timp de lucreaza in kernel space

spatiul kernel e comun tuturor proceselor

- un proces poate fi intrerupt in orice punct din kernel
- nevoie de locking

latenta redusa, sistem mai responsiv

dificultate sporita in implementare (locking)

Linux si Windows au kernel preemptiv

Planificatorul in Windows

algoritm de planificare preemptiva bazat pe prioritati
subsistemul de planificare se cheamă dispatcher

o schemă de prioritati pe 32 de niveluri

- 0 – prioritate sistem
- 1-15 – clasă variabila de prioritati
- 16-30 – clasă real-time

nucleu preemptiv

Algoritmul de planificare in Windows

este selectat procesul cu prioritatea cea mai mare
fiecare prioritate are asociata o coada

procese din fiecare coada sunt procese in starea READY

procese din aceeasi coada sunt planificate asemanator cu Round-Robin

Planificarea executiei in Linux

planificator preemptiv, time-sharing
suport pentru procese real-time

kernel preemptiv de la versiunea 2.6

planificatorul gestionează 4 clase de procese [5]

- real-time FCFS
- real-time RR
- interactive
- batch

Completely Fair Scheduler

CFS

2.6.23 – prezent

time-ordered red-black tree

virtual runtime

- fiecare proces are un timp „virtual” de execuție
- cel mai din stanga proces are timpul virtual cel mai mic
  - va fi urmatorul planificat

planificare: $t_{\text{virtual\_curent}} - t_{\text{virtual\_stanga}} > \text{threshold}$

operatii in $O(\log n)$

Planificarea proceselor real-time

conform cu POSIX.1b

FCFS

- un proces din această clasă va fi înlocuit doar dacă efectuează o operație blocantă

RR

- la fel ca FCFS, dar un proces va fi preemptat dacă îi consuma cuanta de timp
- cuanta de timp este mai mare decât pentru procesele interactive

Cuvinte cheie

starea proceselor
context switch
CPU-bound
IO-bound
planificarea executiei
planificator/scheduler
algoritmi de planificare
criterii de planificare
echitate (fairness)
productivitate (throughput)

timp de asteptare
turnaround time
procese batch
procese interactive
procese real-time
FSFS
Round Robin
cuanta de timp
prioritate
CFS